

NYHETSBRÉV **INDIEN**

utgivet av **Indienspecialisten EMPATUM**
Engelbrektsgratan 39, 114 32 STOCKHOLM Plusgiro: 460 75 60-2
Tel: 08 411 04 08. E-post: empatum@comhem.se
Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl
Hemsida: <http://www.empatum.se>

Nr 5 2007

Utkommer 5 gånger per år
Trettonde årgången

Genom Bihar och östra Uttar Pradesh:

I BUDDHAS FOTSPÅR

För fjärde gången har Nyhetsbrevets redaktör gjort resan "I Buddhas Fotspår", denna gång tillsammans med sju personer. Sist det begav sig var för tretton år sedan.

Bihar är Indiens fattigaste delstat (om Bihar, se Nyhetsbrev nr 2/1996, om Uttar Pradesh se nr 2/1997), och det märker man redan i huvudstaden Patna. Gatorna är ojämna och sandiga, de kantas av ruckliga hus - kontrasten mot Uttar Pradeshs huvudstad Lucknow kan knappast vara större. Men ändå: även i Patna ser man tecken på framsteg. Det pågår gatuarbeten överallt, man håller på att bygga en s.k. "flyover" mitt genom staden.

Ett bra knep för att försöka uppskatta levnadsstandarden är att titta på cykelrickshaförarna. För tretton år sedan var de flesta av dem utmärklade människor, och två gånger upplevde Nyhetsbrevets redaktör att de kollapsade mitt under resan. I dag är de fortfarande fattiga, men ingen utmärklad förare syntes till - och ingen sågs kollapsa. Folk i Bihar är påfallande vänliga och hjälpsamma - även med indiska mått mätt!

Men resan "I Buddhas Fotspår" äger mest rum på landsbygden. I Bihar ser man fortfarande oxkärror och folk som plöjer med oxar - en syn som nu håller på att bli mindre vanlig i övriga Indien. Överhuvudtaget lägger man märke till att åkrarna är ganska små. Ingenstans ser man åkrar av samma storlek som i Skåne eller Östergötland. De små åkrarna gör det oekonomiskt att skaffa maskiner. Detta är något som man kan även läsa om i diverse utredningar om Indiens jordbruk: problemet är de små jordlotterna, och att bondens olika åkrar ofta ligger långt ifrån varandra

Vi hälsade också på i några byar utefter vägen. När utlänningar stannar i en indisk by brukar de hålla utkik efter om det finns lika många flickor som pojkar bland barnen. Även om man tycker sig se en viss övervikt av pojkar, så är skillnaden oftast inte uppenbar. Men vad utlänningarna inte tänker på är att det saknas medelålders män. Det finns kvinnor, barn och gamlingar, men var är alla de arbetsföräldrarna i 40-årsåldern? Är de ute på åkrarna och arbetar? Ja, ibland. Men oftast har de flyttat in till en stad och arbetar där. Kvar i byn blir barn, kvinnor och äldre som tar hand om jordbruket och djuren. Men vore det inte bättre om de sålde jorden till grannarna och flyttade till staden för gott? Det skulle dessutom innebära ett frivilligt jordskifte, så att ägorna blir större. Jo, men det vågar inte eftersom anställningen i staden inte är tillräckligt säker. Dessutom kan de ibland inte sälja sin jord eftersom de saknar papper på att de äger den. Då vill ingen köpa den. Brist på anställningstrygghet och brist på lagfarter är en hämsko på utvecklingen.

Buddhismens heliga orter (Bodhgaya där han fick upplysningen, Sarnath där han höll sin första predikan, Kushinagara där han dog, Shravasti och Rajgir där han höll många föreläsningar) är i gott skick och stämningen är trevlig. Överallt möter man stora grupper av thailändare och srilankeser. De är klädda i bruna eller vita dräkter och är anförda av en eller två munkar. De vandrar runt templen och stuporna, vattnar pipalträden och reciterar skrifter. Dessutom finns det grupper av s.k. Ambedkarbuddhister, d.v.s. indiska daliter som omvänt sig till buddhismen. Burmeser, tibetaner och västerlänningar kommer som individuella resenärer.

forts sid 3

BENAZIR

Benazir Bhutto har mördats. Detta är en mycket stor förlust för Pakistan och för Sydasien. Benazir var unik på många sätt: hon var bildad, hade en akademisk examen, hon var intelligent, modig och hade en vision för framtiden som hon trodde på och kämpade för. Hon var demokrat och liberal, hon ville bilägga tvisten med Indien om Kashmir, och hon var den enda pakistanska politiker som konsekvent fördömde al-Qaida och talibansk extremism. Hon sade t.o.m. att om Pakistans armé inte klarar av att bekämpa talibanerna utefter gränsen till Afghanistan så tänkte hon låta USA-trupper hjälpa till. Dessutom var hon den enda pakistanska politiker som hade stöd i hela Pakistan och bland alla grupper och klasser. Allt detta är naturligtvis en livsfarlig kombination i Pakistan.

Kvinna.

Ett argument som ibland anfördes mot henne var att hon var kvinna: ett muslimskt land kan inte ha en kvinnlig premiärminister. Detta argument har - såvitt Nyhetsbrevet känner till - aldrig anförts mot Sheikh Khaleda Zia och Hasina Wajed i Bangladesh eller mot Megawati Sukarnoputri i Indonesien.

Vem gjorde det?

Benazir blev först beskjutet och sedan utsatt för en självmordsbombare. Det sistnämnda tyder på inspiration av al-Qaida. Hon hade många fiender. Hon begravdes dagen efter utan obduktion och brottsplatsen spolades med vatten utan någon brottsplatsundersökning. Vi kommer aldrig att få reda på vem som gjorde det - och det är väl inte heller meningen.

Vad händer nu?

Ingen uppenbar efterträdare finns inom Benazirs parti, Pakistan's Peoples' Party (PPP). I ett "testamente" har Benazir stipulerat att hennes 19-åriga son, Bilawal, skall ta över men att hennes man, Asif Ali Zardari skall leda partiet medan Bilawal avslutar sina juridikstudier.

forts sid 3

FATTIGDOMEN MINSKAR - MEN KLYFTORNA ÖKAR

Detta var rubriken i Svenska Dagbladets Näringslivsbilaga den 23 december 2007. Artikeln handlar om utvecklingen dels i alla utvecklingsländer, dels i Kina, Indien och det svarta Afrika.

Antalet "extremt fattiga" (som lever på högst en dollar per dag) i världen har minskat år 2004 jämfört med 1981, men antalet "fattiga" (som lever på högst två dollar per dag) har ökat utom i Kina.

Antal extremt fattiga	1981	2004	Antal fattiga	1981	2004
Indien	382 (54%)	386 (36%)	630 (90%)	876 (81%)	
Kina	634 (64%)	128 (10%)	876 (88%)	452 (35%)	
Svarta Afrika	168 (42%)	298 (41%)	296 (75%)	522 (72%)	
Alla u-länder	1489 (41%)	986 (18%)	2457 (67%)	2556 (48%)	

Titta på siffrorna för Indien. För en lekman (som ju Nyhetsbrevets redaktör är) är det någonting lurrt. Antalet både extremt fattiga och fattiga har ökat i absoluta tal. Väl att märka är att i antalet "fattiga" ingår de "extremt fattiga". Alltså skulle endast 19 % av Indiens befolkning leva på en nivå över "fattiga". Kan det verkligen stämma? Det innebär att polis-konstaplar, bussförare, kontorister och hela vägen upp till de "superrika" skulle trängas på dessa 19 % eller 290 miljoner? Dessutom har antalet fattiga (inkl de extremt fattiga) ökat i absoluta tal, men minskat något i procent, detta p.g.a. befolkningsökningen.

Detta strider mot all annan statistik, och det strider även mot vad de flesta är ense om att de ser i Indien. De flesta ser en större medelklass, och en allmän standardhöjning. Kan någon av Nyhetsbrevets läsare kasta ljus över detta?

Lurig statistik.

Man skall inte utan vidare godta all statistik och alla framtidsprognoser. Fram till slutet av 1990-talet hade Indien en befolkningstillväxt på 2,5% och man publicerade hemska framtids-scenarier. Men så plötsligt minskade folkökningen till 1,8 %, kanske som en följd av den ökande medelklassen - ifall statistiken ovan är fel. Likaså hade man hemska scenarier då det gällde HIV/AIDS i Indien. Vad de flesta experter gjorde var att de tog utvecklingen i vissa afrikanska länder eller Thailand och lade över Indiens stora befolkning. Nyhetsbrevets redaktör brukade kritiseras och förlöjligas när han sade att detta nog inte kommer att ske, bl.a. på att Indien är en mera "kysk" kultur. Nu har man skrivit ner antalet HIV/AIDS-smittade med drygt hälften. Som förklaring anges "bättre statistiska metoder".

Klyftor.

Men klyftorna då? Jo, i de flesta länder ökar klyftorna mellan de "fattiga" (inkl de "extremt fattiga") och övriga, men samtidigt har alla, även de "fattiga" fått det bättre. Detta anses ju vara fallet i Indien (se Nyhetsbrev 3/2007). Detta är naturligtvis bra, men kan ändå bli politiskt explosivt, eftersom fattigdom är en upplevelse minst lika mycket som ett statistiskt faktum. Något mindre klyftor på högre nivå kan upplevas som mer orättvisa än större klyftor på en lägre nivå.

FÖRELÄSNING I BOMBAY

Nyhetsbrevets redaktör håller ju en hel del föreläsningar om Indien. Hans hustru och vänner retar honom och säger sig inte kunna förstå att folk *betalar* honom för att hålla låda - det borde snarare vara tvärtom!

Men nu har redaktörens rykte nått Indien - han har hållit en föreläsning om Sverige och svenskar för ett dataföretag i Bombay. Ämnet är tvärtom mot vad han brukar göra så det fordrades en hel del förberedelser.

C:a 75 andäktiga indier, de flesta i åldern 25 - 35 år, lyssnade intensivt och ställde betydligt fler frågor - efter att ha räckt upp handen - än vad svenskar brukar göra. Frågorna var ofta av typen "varför är det så?" eller "hur vet du att det är så?" När redaktören sade "good morning" svarade alla "good morning" i kör! Det var lätt att få dem att skratta.

De var mycket roade då redaktören för siktigt skojade om indisk punktlighet och logik. De höll med om skillnaderna mellan svenskt och indiskt ledarskap - och kom t.o.m. med egna exempel för att illustrera detta. Alla kände till nollans ursprung, matematikern Aryabhata samt Kalidasa.

Vid frågestunden efteråt ställde de flera frågor om hur man löser meningsmotsättningar i Sverige, samt hur man skall visa vänlighet mot svenskar.

De var typexempel på unga, välutbildade indier som inte har något bagage från kolonialtiden och som inte heller har fått i sig att allt västerländskt är bättre. De - och hela företaget - andades utvecklingsoptimism.

<http://www.indien.nu>

INDIEN
historisk översikt
det moderna Indien
hinduismen
kastsystemet
livsattityder, etikettsregler
bilder av Indien
av Indienanalytikern
David Ståhl

Häftad, v + 130 sidor med kartor.
Stockholm 2006.
ISBN 91-631-9522-4
Pris: 170 kr inkl moms och porto.

Beställes enklast genom
insättning på pg 460 75 60-2.

Bokförlaget EMPATUM
Tel 08-411 04 08

Benazir forts från sid 1

Ingen av dem är särskilt lämplig, Bilawal är för ung och Zardari har dåligt rykte, bl.a. anses han vara alltför korrump.

USA fortsätter att stöda f. d. generalen Musharraf. Han framstår som en uppläst diktator som styr sitt land med fast hand och med stöd av militären, han är en klippa i ett oroligt land. Detsamma gällde en gång i tiden Shahan av Iran...

I själva verket är Pakistans militär och underrättelsetjänst splittrad mellan talibansympatisörer och övriga. Den pakistanska armén har visat sig oförmögen - och ovillig - att bekämpa talibaner utefter gränsen mot Afghanistan. Man har förlorat flera slag och stora grupper av soldater har tillfångatagits synbarligen utan större motstånd. Pakistans armé är helt och hållet utbildad

och utrustad för att föra ett konventionellt krig mot Indien.

Följder för Indien.

I skrivande stund skall valen hållas den 18 februari. Landet saknar dugliga politiker. Regeringen har förlorat kontrollen över Waziristan, Swat, och delar av Baluchistan, våldsdåd äger rum mellan sunni- och shiamuslimer. Landets "starke man", president Musharraf lever i stor utsträckning på amerikanskt stöd.

Det verkar som om al-Qaida och talibanerna just nu inriktar sig på att försöka "ta över" Pakistan. På kort sikt kan detta leda till färre terroråd i Indien och mindre separatistisk aktivitet i Kashmir. Men om talibanerna lyckas ta över stora delar av Pakistan kommer dessa aktiviteter i stället att öka. Efter Benazirs död har Indien förstärkt bevakningen av gränsen mot Pakistan.

Fotspår forts från sid 1

Sträckan från Patna till Varanasi gick på den s.k. "Golden Quadrilateral Highway", det stora vägprojektet som knyter ihop Kolkata, Delhi, Mumbai och Chennai via Bangalore. Vägen var som en svensk motorväg med två filer i varje riktning. Några av broarna var inte färdiga och där kunde det bli köer, annars gick det undan.

Resan "I Buddhas Fotspår" är ett bra sätt att se Indiens landsbygd, träffa pilgrimer och komma i kontakt med lokalbefolkningen. Researrangör var Läs och Res. Hopas att resan kan gå fler gånger!

"JULTOMTENS EGET OFFICIELLA FLYGBOLAG"

står det på fåtöljernas huvudlappar på Finnairs flygplan. Och så fick Nyhetsbrevet detta julkort från Finnair, som vi helt enkelt inte kan låta bli att publicera här.

Om Nyhetsbrevets favoritflygbolag till Indien, se nr 4/2007.

SAS

Även SAS skall återuppta linjen Köpenhamn-Delhi senare i år. Mer om detta i ett kommande Nyhetsbrev.

Glöm ej att anmäla adressändring! Gäller även e-postadresser!

RESA TILL INDIEN

med Nyhetsbrevets redaktör som reseledare
den 4 - 14 mars 2008

Vi kommer att uppleva Indiens mångtusenåriga historia, religioner, dagligt liv, matkultur och samhällsutveckling.

Resan går till Delhi, Jaipur, Pushkar, kamelritt till ett tätläger med övernattning i öknen, Ranthambore Nationalpark där vi blir informerade av projektet "Bevara Tigrarna", samt Agra med Taj Mahal och Fatehpur Sikhri. Information, beställning av detaljprogram och bokning sker hos researrangören.

OmniaResor

tel. 021-12 90 90

e-post: info@omniaresor.se
<http://www.omniaresor.se>

Inbjudan till reseföredrag

David Ståhl som är reseledare och ciceron för Reseklubbens Indienresa i mars 2008 kommer och berättar om "konungarnas land" och Rajasthan, en av Indiens mest fascinerande delstater. Vi får veta mer om mytomspunna städer som Jaipur – den rosa staden och den heliga staden Pushkar. Vi får också veta mer om ett av världens "nya" sju underverk, det omtalade Taj Mahal!

David kommer att beröra ämnen som religion, politik och seder och bruk.

Datum: onsdagen den 23 januari

Tid: kl. 17.00 – 18.00

Plats: Norstedts Café, Tryckerigatan 4, Riddarholmen, Stockholm. Närmaste T-bana är Gamla Stan.

Anmälan: Begränsat antal platser!

Föranmälan till OmniaResor
E-post: info@omniaresor.se eller
tel. 021-12 90 90

I mån av plats tar vi emot icke föransmällda gäster.

Välkommen!

Svensk-Indiska Föreningen:

Indien-bilden i förvandling

Seminarium om förändringarna i Indien och hur de speglas i svenska media.

Diskussion med panel-deltagande av bl.a. Per J Andersson, Pär Isaksson, Pär Janson och Johan Myrsten, journalister och författare till ett antal böcker om Indien.

Seminarieret hålls på svenska.

PLATS: Restaurang Maharajah, Timmermansgatan 35 Stockholm, T-bana Mariatorget

TID: Måndagen 21 januari 2008 kl. 19.00

ALLA VÄLKOMNA !

Indier i Sverige

Hur tas indiska besökare emot i Sverige? Vad måste vi tänka på när vi bjuder hit indier för att arbeta eller studera? Vad tycker indierna om oss?

Åse Löfgren-Gunsten, VD för Nordic Relocation Group, talar om sina erfarenheter av mötet mellan indier och svenskar, samt om praktiska svårigheter som attityder, avsaknad av personnummer m.m.

PLATS: Restaurang Maharajah, Timmermansgatan 35 Stockholm, T-bana Mariatorget

TID: Måndagen 18 februari 2008 kl. 19.00

ALLA VÄLKOMNA !

För icke föreningsmedlemmar gäller en entréavgift på 50 kr per person, alternativt kan man vid dörren lösa medlemsavgift 150 kr som ger inträde och medlemskap för 2008.

Såväl före som efter mötet kan man på egen bekostnad mingla och/eller intaga en god indisk måltid tillsammans med medlemmar och andra Indienvänner på restaurangen.

Bli medlem i Svensk-Indiska Föreningen! Sker enklast genom insättning av 150 kr (gäller för två personer) på postgiro 35 57 39-4. För studenter är avgiften 100 kr. Uppge även e-postadress.

Kurs:

INDIEN - på djupet

Indien är redan en av världens största ekonomier. Om femton år förutspås det vara den tredje största, efter USA och Kina. Vad som sker i Indien påverkar i hög grad oss i Sverige. Ett antal svenska företag har redan köpts upp av indiska företag. Allt fler kvalificerade arbeten tas över av indier. Indien är helt enkelt för viktigt för att nonchaleras.

Tidigare Indienkurs eller motsvarande kunskaper önskvärda.

Kursledare: David Ståhl

Kursnr: 21770

tisdagar 18.30-21.00
Start 1/4, 12 stim, 4 ggr

Pris: 695:-

Studiefrämjandet i Stockholm

Eastmansvägen 8
Stockholm.

tel: 08-555 352 00

fax: 08-555 352 10

stockholm@studieframjandet.se

<http://www.sfr.se/>

NYHETSBRVET FÖRSENAT

Detta nummer av Nyhetsbrevet är kraftigt försenat, det skulle ha utkommit i december förra året. Orsaken är redaktörens långa Indienvistelse i höstas, som bl.a. innefattade resan "I Buddhas Fotspår" (se sid 1). Men nyhetsbrevet kommer att utges med fem nummer för år 2008 också.

Detta nummer av Nyhetsbrevet, som endast distribueras via e-post, ges ut till 1.397 mottagare. Därtill kommer de som själva letar upp Nyhetsbrevet på Empatums hemsida.